

စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်များ
ထိန်းသိမ်းရေး ဥပဒေ

စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်များ
ထိန်းသိမ်းရေးဥပဒေ

(၂၀၁၃ ခုနှစ် ၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်ဥပဒေအမှတ် ၆ ။)

၁၃၇၄ ခုနှစ် ၊ တပေါင်းလပြည့်ကျော် ၅ ရက်
(၂၀၁၃ ခုနှစ် ၊ မတ် လ ၃၁ ရက်)

နိဒါန်း

စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်သည် ဤဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

**အခန်း (၁)
အမည်နှင့် အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်**

၁။ ဤဥပဒေကို စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ ထိန်းသိမ်းရေးဥပဒေ ဟု ခေါ်တွင်စေရမည်။

၂။ ဤဥပဒေတွင်ပါရှိသော အောက်ပါစကားရပ်များသည် ဖော်ပြပါအတိုင်း အဓိပ္ပာယ် သက်ရောက်စေရမည်-

- (က) တိုင်းဒေသကြီး ဆိုသည်မှာ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးကိုဆိုသည်။
- (ခ) အစိုးရအဖွဲ့ ဆိုသည်မှာ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့ကိုဆိုသည်။
- (ဂ) ဝန်ကြီးဌာန ဆိုသည်မှာ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး လူမှုရေးဝန်ကြီးဌာနကို ဆိုသည်။
- (ဃ) ဝန်ကြီး ဆိုသည်မှာ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး လူမှုရေး ဝန်ကြီးကို ဆိုသည်။
- (င) ကော်မတီဆိုသည်မှာ ဤဥပဒေအရ ဖွဲ့စည်းသော ကော်မတီကို ဆိုသည်။
- (စ) တိုင်းဒေသကြီးဦးစီးဌာနမှူး ဆိုသည်မှာ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး ရှေးဟောင်းသုတေသန ဌာန၏ ဝန်ထမ်းအကြီးအမှူးကို ဆိုသည်။
- (ဆ) စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ ဆိုသည်မှာ ဝန်ကြီးက စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့အဖြစ် တာဝန်ပေးအပ်ထားသော အဖွဲ့ကို ဆိုသည်။
- (ဇ) ဦးစီးဌာန ဆိုသည်မှာ ရှေးဟောင်းသုတေသနဦးစီးဌာနကို ဆိုသည်။
- (ဈ) ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ် ဆိုသည်မှာ သမိုင်းအရဖြစ်စေ၊ ယဉ်ကျေးမှုအရဖြစ်စေ၊ အနုပညာလက်ရာမြောက်မှုအရဖြစ်စေ၊ မနုဿဗေဒအရဖြစ်စေ တန်ဖိုးကြီးမားသောကြောင့် ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းရန် လိုအပ်သည့် ရှေးဟောင်းအထိမ်းအမှတ် အဆောက်အအုံ သို့မဟုတ် ရှေးဟောင်းနေရာကို ဆိုသည်။

(ည) ရှေးဟောင်းအထိမ်းအမှတ် အဆောက်အအုံ ဆိုရာတွင် ရှေးဟောင်းအထိမ်းအမှတ်အဆောက်အအုံဟု ဦးစီးဌာနက စုံစမ်းစစ်ဆေးသည့် နေ့ရက်မတိုင်မီ နှစ်ပေါင်း ၁၀၀ က တည်ရှိသော သို့မဟုတ် ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်ဟု သတ်မှတ်သော ဗိသုကာလက်ရာမြောက်သည့် အဆောက်အအုံ၊ စေတီ၊ ပုထိုး၊ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း၊ နန်းတော်၊ လူနေအဆောက်အအုံနှင့် ယင်းတို့တွင် ထုလုပ်ထားသည့် ပန်းပု၊ ရုပ်ထု၊ ရေးဆွဲထားသည့်ပန်းချီ၊ သဘာဝအလျောက်တည်ရှိသည့် သို့မဟုတ် လူသားတို့ ခိုအောင်းနေထိုင်ခဲ့သော လူဖန်တီးသည့်ဂူ၊ ကမ္ပည်းကျောက်စာ၊ မော်ကွန်း၊ လမ်း၊ တံတား၊ သင်္ချိုင်းဂူ၊ သင်္ချိုင်းရာ၊ တူးဖော်ထားသော အဆောက်အအုံ အကြွင်းအကျန်၊ ရေကန်၊ မြို့ရိုး၊ တံတိုင်း၊ တံခါးမုခ်ဝ၊ ကျုံး၊ ခံတပ်နှင့် ယင်းတို့၏ အကြွင်းအကျန်တို့ကိုဆိုသည်။

(ဋ) ရှေးဟောင်းနေရာဆိုသည်မှာ ရှေးဟောင်းအထိမ်းအမှတ် အဆောက်အအုံဟု ဦးစီးဌာနက စုံစမ်းစစ်ဆေးသည့် နေ့ရက်မတိုင်မီ နှစ်ပေါင်း ၁၀၀ က တည်ရှိသော သို့မဟုတ် ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်ဟု သတ်မှတ်သော တူးဖော်ဆဲဖြစ်သည့် သို့မဟုတ် တူးဖော်ခြင်း မပြုရသေးသည့်မြို့၊ ရှေးခေတ်လူတို့ အခြေချ နေထိုင်ခဲ့သည့်နေရာ၊ ရှေးဟောင်းအဆောက်အအုံ တည်ရှိခဲ့သောနေရာ သို့မဟုတ် ကုန်း ကိုဆိုသည်။

(ဌ) ရှေးဟောင်းအထိမ်းအမှတ်အဆောက်အအုံပရိဝုဏ် ဆိုသည်မှာ ရှေးဟောင်း အထိမ်းအမှတ်အဆောက်အအုံတစ်ခုတွင် ဤဥပဒေအရ သတ်မှတ်သော အဝန်းအဝိုင်း နယ်နိမိတ်ကို ဆိုသည်။

(ဍ) ရှေးဟောင်းအထိမ်းအမှတ်အဆောက်အအုံတည်ရှိရာဇုန် ဆိုသည်မှာ ရှေးဟောင်းအထိမ်းအမှတ် အဆောက်အအုံ တည်ရှိသည့် ဤဥပဒေအရ သတ်မှတ်သော ဇုန်ကို ဆိုသည်။

(ဎ) ရှေးဟောင်းနေရာ တည်ရှိရာဇုန် ဆိုသည်မှာ ရှေးဟောင်းနေရာ တည်ရှိသည့် ဤဥပဒေအရ သတ်မှတ်သော ဇုန်ကို ဆိုသည်။

(ဏ) ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းထားသောဇုန်ဆိုသည်မှာ ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ် မြင်ကွင်း၊ ရှေးဟောင်းအထိမ်းအမှတ် အဆောက်အအုံနှင့် ရှေးဟောင်း နေရာများ မပျက်စီးစေရန် ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းထားရှိရေးအတွက် ဤဥပဒေအရ သတ်မှတ်သော ဇုန်ကို ဆိုသည်။

(တ) ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်ဒေသ ဆိုသည်မှာ ဤဥပဒေအရ သတ်မှတ်သည့် ရှေးဟောင်းအထိမ်းအမှတ် အဆောက်အအုံ တည်ရှိရာဇုန်၊ ရှေးဟောင်း နေရာ တည်ရှိရာဇုန် သို့မဟုတ် ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းထားသော ဇုန်ကို ဆိုသည်။

အခန်း(၂)
ရည်ရွယ်ချက်များ

၃။

ဤဥပဒေ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်-

- (က) ရှေးနှစ်ပေါင်းများစွာက တည်ရှိခဲ့သော ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ အခွန်ရှည်စွာ တည်တံ့စေရန်အတွက် ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာ မူဝါဒကို အကောင်အထည်ဖော်ရန်၊
- (ခ) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ဖြစ်စေ၊ လူတို့၏ပြုလုပ်မှုကြောင့်ဖြစ်စေ ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်ဒေသများနှင့် ယင်းဒေသအတွင်းရှိ ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်များ ယိုယွင်းပျက်စီးခြင်း မရှိစေရေးအတွက် ကာကွယ် ထိန်းသိမ်းရန်၊
- (ဂ) ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များကို ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းခြင်းဖြင့် နိုင်ငံသားများ အမျိုးဂုဏ်၊ ဇာတိဂုဏ် မြင့်မားစေရန်နှင့် မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ် ရှင်သန် ထက်မြတ်စေရန်၊
- (ဃ) အများပြည်သူတို့၏ စိတ်ဓာတ်တွင် ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်ဒေသများကို ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းရေး၏ တန်ဖိုးကြီးမားမှုကို နားလည်နိုင်ကြစေရန်၊
- (င) ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်ဒေသများ ဖျက်စီးခြင်း မခံရစေရေးအတွက် အကာအကွယ်ပေးရန်၊
- (စ) ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်ဒေသများ ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ နိုင်ငံတော်က လက်ခံသဘောတူသော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာကွန်ဗင်းရှင်းနှင့် အညီ ဆောင်ရွက်ရန်။

အခန်း(၃)

ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်ဒေသများ သတ်မှတ်ခြင်း

၄။

အစိုးရအဖွဲ့သည် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်ဒေသအဖြစ် အောက်ပါ ဇုန်အမျိုးအစားတစ်ခုခုကိုဖြစ်စေ၊ တစ်ခုထက်ပို၍ဖြစ်စေ နယ်နိမိတ်ဖော်ပြ၍ အမိန့် ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန်သတ်မှတ်နိုင်သည်-

- (က) ရှေးဟောင်းအထိန်းအမှတ် အဆောက်အအုံတည်ရှိရာဇုန်၊
- (ခ) ရှေးဟောင်းနေရာ တည်ရှိရာဇုန်၊
- (ဂ) ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းထားသောဇုန်။

၅။

အစိုးရအဖွဲ့သည် ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ် ဒေသများအတွင်းတွင် လိုအပ်လျှင် မည်သည့်မြေကိုမဆို သိမ်းယူရေးအတွက် အောက်ပါအတိုင်း ဆောင်ရွက်နိုင်သည်-

- (က) အစိုးရဌာန သို့မဟုတ် အစိုးရဌာနအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခု၏ စီမံခန့်ခွဲမှု အောက်တွင်ရှိသော မြေဖြစ်ပါက သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာန သို့မဟုတ် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းနှင့် ကြိုတင်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (ခ) ပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂလိက အဖွဲ့အစည်းက စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်ခွင့်၊ လက်ဝယ်ထားခွင့်၊ အသုံးပြုခွင့်၊ အကျိုးခံစားခွင့်၊ ဆက်ခံခွင့် သို့မဟုတ် လွှဲပြောင်းခွင့်ရှိသော မြေဖြစ်ပါက တည်ဆဲဥပဒေနှင့်အညီ သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနနှင့် ကြိုတင်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်း။

အခန်း(၄)

ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်ဒေသများ ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းခြင်း

- ၆။ တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့သည် ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်ဒေသအတွင်းတွင် ရှေးဟောင်း အထိမ်းအမှတ် အဆောက်အအုံ၏ မြင်ကွင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပတ်ဝန်းကျင် သဘာဝမြင်ကွင်းကို လည်းကောင်း၊ အဟန့်အတား အနှောင့်အယှက်ဖြစ်စေသည့် ရှေးဟောင်း အထိမ်းအမှတ် အဆောက်အအုံ မဟုတ်သော အဆောက်အအုံကို ဖျက်သိမ်းစေနိုင်သည်။
- ၇။ တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့သည် သက်ဆိုင်ရာဂေါပကအဖွဲ့က ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်လျက်ရှိသော ရှေးဟောင်းအထိမ်းအမှတ် အဆောက်အအုံကို မူလ ရှေးဟောင်း ပုံသဏ္ဌာန်နှင့် မူလရှေးဟောင်းလက်ရာပြောင်းလဲခြင်း မရှိစေဘဲ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရန် ယင်းအဖွဲ့အား ညွှန်ကြားနိုင်သည်။
- ၈။ တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့သည် ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်ဒေသအတွင်းတွင် အဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်ရာ၌ လိုက်နာရမည့် စည်းကမ်းချက်များကို ဒေသအလိုက် သတ်မှတ်နိုင်သည်။
- ၉။ ဦးစီးဌာနသည် ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ် ဒေသအတွင်းရှိ ရှေးဟောင်းအထိမ်း အမှတ် အဆောက်အအုံ၊ ရှေးဟောင်းနေရာများကို ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းရေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရမည်။
- ၁၀။ ဦးစီးဌာနသည် ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ် ဒေသအတွင်းတွင် ရှေးဟောင်းအထိမ်း အမှတ် အဆောက်အအုံ သို့မဟုတ် ရှေးဟောင်းနေရာမှ သတ်မှတ်သည့် နယ်နိမိတ်အတွင်း မည်သူမျှ ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးခြင်းမပြုရဟုလည်းကောင်း၊ ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်ကို ထိခိုက် စေနိုင်သည့် ဆောင်ရွက်မှု တစ်စုံတစ်ရာ မပြုလုပ်ရဟုလည်းကောင်း တားမြစ်နိုင်သည်။
- ၁၁။ ဦးစီးဌာနသည် တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ် ဒေသအတွင်းတွင် အောက်ပါကိစ္စများဆောင်ရွက်ရမည် -
 - (က) ရှေးဟောင်းအထိမ်းအမှတ် အဆောက်အအုံတစ်ခု၏ ပရိဝုဏ် နယ်နိမိတ်ကို သတ်မှတ်ခြင်း၊
 - (ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) အရ သတ်မှတ်သည့် ပရိဝုဏ်အတွင်းတွင် ဖွင့်လှစ်သော ဆိုင်များက လိုက်နာရမည့် စည်းကမ်းချက်များ သတ်မှတ်ခြင်း။

အခန်း(၅)
ကော်မတီဖွဲ့စည်းခြင်း

- ၁၂။ တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့်-
- (က) ဝန်ကြီးအား ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်လည်းကောင်း၊ တိုင်းဒေသကြီးဦးစီးဌာနမှူးအား အတွင်းရေးမှူးအဖြစ်လည်းကောင်း၊ သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာနအဖွဲ့အစည်းများ၏ အကြီးအမှူးများ၊ ကျွမ်းကျင်သူ ပညာရှင်များအား အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်လည်းကောင်း ပါဝင်သော ကော်မတီကို ဖွဲ့စည်းရမည်။
 - (ခ) ပုဒ်မ (က) အရ ဖွဲ့စည်းထားသော ကော်မတီကို တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရအဖွဲ့က အခါအားလျော်စွာ ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းနိုင်သည်။

အခန်း(၆)
ကော်မတီ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များ

- ၁၃။ ကော်မတီ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည် -
- (က) ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်ဒေသများ ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းရေး၊ ဖော်ထုတ်ရေးနှင့် သုတေသနပြုလုပ်ရေး လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
 - (ခ) ထင်ရှားကျော်ကြား ယဉ်ကျေးမှုတန်ဖိုးမြင့်မားသော ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ် ဒေသများနှင့် ဦးစားပေးထိန်းသိမ်းရမည့် ပျက်စီးယိုယွင်းနေသော ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်များကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်း၊
 - (ဂ) ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်ဒေသအတွင်း ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်ဟု သတ်မှတ်သင့်သော ရှေးဟောင်းအထိမ်းအမှတ် အဆောက်အအုံနှင့် ရှေးဟောင်းနေရာများကို အစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် သတ်မှတ်ခြင်း၊
 - (ဃ) ကမ္ဘာ့ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်ဟု သတ်မှတ်သင့်သော ရှေးဟောင်းအထိမ်းအမှတ် အဆောက်အအုံနှင့် ရှေးဟောင်းနေရာများကို ကမ္ဘာ့ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်စာရင်းတွင် ပါဝင်နိုင်ရေးအတွက် အစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
 - (င) ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်ဒေသအတွင်းမှ ရှေးဟောင်းဝတ္ထုပစ္စည်းများ ပြည်ပသို့ မရောက်ရှိစေရေးနှင့် ပြည်ပသို့ ရောက်ရှိသွားသော ယင်းပစ္စည်းများ ပြန်လည်ရရှိရေးတို့အတွက် လိုအပ်သလို ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
 - (စ) ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်ဒေသများ ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်များကို တန်ဖိုးထား ဂုဏ်ယူတတ်စေရေးအတွက် အများပြည်သူအား အသိပေးရေးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ခြင်း။

(ဆ) ရှေးဟောင်းအထိမ်းအမှတ် အဆောက်အအုံ တည်ရှိရာဇုန် သို့မဟုတ် ရှေးဟောင်း နေရာတည်ရှိရာဇုန် သို့မဟုတ် ကာကွယ်ထိန်းသိမ်း ထားသောဇုန် သို့မဟုတ် ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ် ဒေသအတွင်းတွင် အဆောက်အအုံ တည်ဆောက်ခြင်း၊ တိုးချဲ့ခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်း၊ ဟော်တယ်၊ မော်တယ်၊ ဧည့်ခံရုံ၊ တည်းခိုရုံသာ သို့မဟုတ် စက်မှုလုပ်ငန်း အဆောက်အအုံများ တည်ဆောက်ခြင်း၊ တိုးချဲ့ခြင်း၊ နယ်နိမိတ်တိုးချဲ့ခြင်း၊ သုတေသနလုပ်ငန်းများနှင့် တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ခွင့် လျှောက်ထားခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ ခွင့်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် ငြင်းပယ်ခြင်း။

အခန်း (၇)

ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက်လျှောက်ထားခြင်း၊ စိစစ်ခြင်းနှင့် ထုတ်ပေးခြင်း

၁၄။ အောက်ပါကိစ္စရပ်တစ်ခုခု ပြုလုပ်လိုသူသည် တည်ဆဲအခြားဥပဒေများပါ ပြဌာန်းချက်များကို လိုက်နာရမည့်အပြင် ဤဥပဒေအရလည်း ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက်ရရှိရန် သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ ကော်မတီသို့ လျှောက်ထားရမည်။

(က) ရှေးဟောင်းအထိမ်းအမှတ် အဆောက်အအုံ တည်ရှိရာဇုန် သို့မဟုတ် ရှေးဟောင်းနေရာ တည်ရှိရာဇုန်အတွင်းတွင် -

(၁) အဆောက်အအုံကို တည်ဆောက်ခြင်း သို့မဟုတ် တိုးချဲ့ ဆောက်လုပ်ခြင်း၊

(၂) ရှေးဟောင်းအထိမ်းအမှတ် အဆောက်အအုံကို ပြင်ဆင်ခြင်း သို့မဟုတ် ယင်း၏ ဝင်းခြံနယ်နိမိတ် တိုးချဲ့ခြင်း၊

(ခ) ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းထားသော ဇုန်အတွင်းတွင် ဟိုတယ်၊ မိုတယ်၊ ဧည့်ဂေဟာ၊ တည်းခိုရုံသာ သို့မဟုတ် စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်း အဆောက်အအုံကို တည်ဆောက်ခြင်း၊ တိုးချဲ့ဆောက်လုပ်ခြင်း၊ သို့မဟုတ် ယင်း၏ ဝင်းခြံနယ်နိမိတ်တိုးချဲ့ခြင်း၊

(ဂ) ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်ဒေသအတွင်းတွင် -

(၁) ရှေးဟောင်းအထိမ်းအမှတ် အဆောက်အအုံ၏ မူလရှေးဟောင်း ပုံသဏ္ဌာန်ကို ဖြစ်စေ၊ မူလရှေးဟောင်းလက်ရာကို ဖြစ်စေ၊ ပြောင်းလဲခြင်းမရှိစေဘဲ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းမှုလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက် ခြင်း၊

(၂) ရှေးဟောင်းသုတေသနဆိုင်ရာ တူးဖော်မှုလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက် ခြင်း၊

(၃) လမ်းဖောက်လုပ်ခြင်း၊ တံတား၊ ဆည်မြောင်း၊ တာတမံတည် ဆောက်ခြင်း၊ သို့မဟုတ် ယင်းတို့ကို တိုးချဲ့ခြင်း၊

- ၁၅။ (က) ကော်မတီသည် ပုဒ်မ ၁၄ အရ လျှောက်ထားသည့်ကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သတ်မှတ်ချက်များနှင့် ညီမညီ စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့အား စစ်ဆေးတင်ပြ စေရမည်။
- (ခ) ကော်မတီသည် အစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ပုဒ်မ ၁၄ ပါ ကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စိစစ်ပြီး ခွင့်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် ငြင်းပယ်ခြင်း ပြုနိုင်သည်။
- (ဂ) ပုဒ်မခွဲ (ခ) အရ ခွင့်ပြုသည့်အခါ ကော်မတီသည် လိုက်နာရမည့် စည်းကမ်းချက်များနှင့်အတူ ခွင့်ပြုချက်ကို လျှောက်ထားသူအား ထုတ်ပေးရမည်။

၁၆။ အောက်ပါကိစ္စရပ် တစ်ခုခုပြုလုပ်သူသည် တည်ဆဲ အခြားဥပဒေများပါ ပြဌာန်းချက်များကို လိုက်နာရမည့်အပြင် ဤဥပဒေအရလည်း ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက်ရရှိရန် သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ ဦးစီးဌာနသို့ လျှောက်ထားရမည် -

- (က) ရှေးဟောင်းအထိမ်းအမှတ် အဆောက်အအုံတည်ရှိရာဇုန် သို့မဟုတ် ရှေးဟောင်းနေရာ တည်ရှိရာဇုန်အတွင်းတွင် ရှေးဟောင်းအထိမ်းအမှတ် အဆောက်အအုံမှ အပ အခြားအဆောက်အအုံ ပြင်ဆင်ခြင်း သို့မဟုတ် ယင်း၏ ဝင်းခြံနယ်နိမိတ် တိုးချဲ့ခြင်း၊
- (ခ) ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းထားသော ဇုန်အတွင်းတွင် ဟိုတယ်၊ မိုတယ်၊ ဧည့်ဂေဟာ၊ တည်းခိုရိပ်သာနှင့် စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်း အဆောက်အအုံများမှအပ အခြားအဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်ခြင်း၊ တိုးချဲ့ဆောက်လုပ်ခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်း သို့မဟုတ် ယင်း၏ ဝင်းခြံနယ်နိမိတ် တိုးချဲ့ခြင်း၊
- (ဂ) ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်ဒေသအတွင်းတွင် ရေတွင်း၊ ရေကန်၊ ငါးမွေးမြူရေးကန် တူးဖော်ခြင်း သို့မဟုတ် ယင်းတို့ကို တိုးချဲ့ခြင်း။

၁၇။ ဦးစီးဌာနသည် -

- (က) ပုဒ်မ ၁၆ အရ လျှောက်ထားသည့် ကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ စိစစ်ပြီး ခွင့်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် ငြင်းပယ်ခြင်း ပြုနိုင်သည်။
- (ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) အရ ခွင့်ပြုသည့်အခါ လိုက်နာရမည့် စည်းကမ်းချက်များနှင့်အတူ ခွင့်ပြုချက်ကို လျှောက်ထားသူအား ထုတ်ပေးရမည်။

အခန်း(၈)
စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့တာဝန်ပေးအပ်ခြင်း

၁၈။ ဝန်ကြီးသည် သင့်လျော်သော ပုဂ္ဂိုလ်များပါဝင်သည့် စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းတာဝန် ပေးအပ်နိုင်သည်။

၁၉။ စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့၏ တာဝန်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်-

- (က) ဥပဒေအရ ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက် လျှောက်ထားသည့်ကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်များ၏ မြင်ကွင်းကို ထိခိုက်ပျက်စီးစေနိုင်ခြင်း ရှိ/မရှိ စစ်ဆေးခြင်း၊
- (ခ) ရှေးဟောင်းအထိမ်းအမှတ် အဆောက်အအုံ သို့မဟုတ် ရှေးဟောင်း နေရာနှင့် လွတ်ကင်းခြင်း ရှိ/မရှိ စစ်ဆေးခြင်း၊
- (ဂ) ပတ်ဝန်းကျင်သဘာဝမြင်ကွင်းကို အဟန့်အတား၊ အနှောက်အယှက် ဖြစ်နိုင်ခြင်း ရှိ/မရှိ စစ်ဆေးခြင်း၊
- (ဃ) ရှေးဟောင်းအထိမ်းအမှတ် အဆောက်အအုံ၏ ထည်ဝါခန့်ငြားမှုကို ထိခိုက်စေနိုင်ခြင်း ရှိ/မရှိ စစ်ဆေးခြင်း၊
- (င) ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ၏ လုံခြုံမှုကို ထိခိုက်စေနိုင်ခြင်း ရှိ/မရှိ စစ်ဆေးခြင်း၊
- (စ) ပတ်ဝန်းကျင်ကို ညစ်ညမ်းမှုဖြစ်စေနိုင်ခြင်း ရှိ/မရှိ စစ်ဆေးခြင်း၊
- (ဆ) ဝန်ကြီးဌာနမှ ပေးအပ်သည့် အခြားတာဝန်များကို ဆောင်ရွက်ခြင်း။

အခန်း (၉)
တားမြစ်ချက်များ

၂၀။ မည်သူမျှ ရှေးဟောင်းအထိမ်းအမှတ် အဆောက်အအုံတည်ရှိရာဇုန် သို့မဟုတ် ရှေးဟောင်းနေရာ တည်ရှိရာဇုန်အတွင်းတွင် ဤဥပဒေအရ ထုတ်ပေးသည့် ကြိုတင် ခွင့်ပြုချက်မရရှိဘဲ အဆောက်အအုံ တည်ဆောက်ခြင်း၊ တိုးချဲ့ဆောက်လုပ်ခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်း သို့မဟုတ် ယင်း၏ဝင်းခြံနယ်နိမိတ် တိုးချဲ့ခြင်းမပြုရ။

၂၁။ မည်သူမျှ ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းထားသော ဇုန်အတွင်းတွင် ဤဥပဒေအရ ထုတ်ပေးသည့် ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက် မရရှိဘဲ အဆောက်အအုံနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အောက်ပါတစ်ခုခု မပြုလုပ်ရ -

- (က) တည်ဆောက်ခြင်း သို့မဟုတ် တိုးချဲ့ဆောက်လုပ်ခြင်း၊
- (ခ) ပြင်ဆင်ခြင်း သို့မဟုတ် ယင်း၏ ဝင်းခြံနယ်နိမိတ်တိုးချဲ့ခြင်း။

၂၂။ မည်သူမျှ ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်ဒေသအတွင်းတွင် အောက်ပါတစ်ခုခုကို မပြုလုပ်ရ-

- (က) ရှေးဟောင်းအထိမ်းအမှတ်အဆောက်အအုံကို ဖျက်စီးခြင်း၊
- (ခ) ရှေးဟောင်းအထိမ်းအမှတ် အဆောက်အအုံ၏ မူလရှေးဟောင်း ပုံသဏ္ဌာန်ကိုဖြစ်စေ၊ မူလရှေးဟောင်း လက်ရာကိုဖြစ်စေ၊ ပြောင်းလဲစေရန် တမင်ပြုလုပ်ခြင်း၊
- (ဂ) ရှေးဟောင်းသတ္တုပစ္စည်း ရှာဖွေရန် တူးဖော်ခြင်း၊
- (ဃ) ရေနံ၊ သဘာဝဓာတ်ငွေ့၊ ကျောက်မျက်ရတနာ သို့မဟုတ် ဓာတ်သတ္တု ရှာဖွေရန် တူးဖော်ခြင်း။

၂၃။ မည်သူမျှ ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်ဒေသအတွင်းတွင် ဤဥပဒေအရ ထုတ်ပေးသည့် ကြိုတင် ခွင့်ပြုချက် မရရှိဘဲ အောက်ပါတစ်ခုခုကို မပြုလုပ်ရ -

- (က) ရှေးဟောင်းအထိမ်းအမှတ် အဆောက်အအုံကို ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းမှု၊ လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (ခ) ရှေးဟောင်းသုတေသနဆိုင်ရာ တူးဖော်မှုလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (ဂ) လမ်းဖောက်လုပ်ခြင်း၊ တံတား၊ ဆည်မြောင်း၊ တာတမံ တည်ဆောက်ခြင်း သို့မဟုတ် ယင်းတို့ကို တိုးချဲ့ခြင်း၊
- (ဃ) ရေတွင်း၊ ရေကန်၊ ငါးမွေးမြူရေးကန် တူးဖော်ခြင်း သို့မဟုတ် ယင်းတို့ကို တိုးချဲ့ခြင်း။

၂၄။ မည်သူမျှ ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်ဒေသအတွင်းတွင် တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရ အဖွဲ့က ဒေသအလိုက် သတ်မှတ်ထားသည့် စည်းကမ်းချက်များနှင့် ကိုက်ညီခြင်းမရှိသော အဆောက်အအုံကို ဆောက်လုပ်ခြင်း မပြုရ။

၂၅။ မည်သူမျှ ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်ဒေသအတွင်းတွင် ဦးစီးဌာနက သတ်မှတ် ကြေညာသည့် နယ်နိမိတ်အတွင်း၌ ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးခြင်း သို့မဟုတ် ယဉ်ကျေးမှု အမွေ အနှစ်ကို ထိခိုက်စေနိုင်သည့် ဆောင်ရွက်မှု၊ တစ်စုံတစ်ရာ ပြုလုပ်ခြင်း မပြုရ။

အခန်း(၁၀) ပြစ်မှုနှင့် ပြစ်ဒဏ်များ

၂၆။ မည်သူမဆို ပုဒ်မ ၂၂ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက် တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက် ကျူးလွန်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူကို အနည်းဆုံး ထောင်ဒဏ် တစ် နှစ်မှ၊ အများဆုံး ထောင်ဒဏ် ခုနှစ် နှစ်အထိ ချမှတ်ရမည့်အပြင် ငွေဒဏ်လည်း ချမှတ် နိုင်သည်။

၂၇။ မည်သူမဆို ပုဒ်မ ၂၀ ၊ ပုဒ်မ ၂၁ (က)၊ ပုဒ်မ ၂၃မှ ပြဋ္ဌာန်းချက် တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူကို ထောင်ဒဏ် ငါး နှစ်အထိဖြစ်စေ ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်နိုင်သည်။

၂၈။ မည်သူမဆို ပုဒ်မ ၂၁ (ခ)၊ ပုဒ်မ ၂၄၊ ပုဒ်မ ၂၅ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူကို အနည်းဆုံး ထောင်ဒဏ် သုံး နှစ်အထိဖြစ်စေ၊ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ချမှတ်နိုင်သည်။

၂၉။ မည်သူမဆို ဤဥပဒေပါ ပြစ်မှုတစ်ရပ်ရပ်အရ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်း ခံရလျှင် တရားရုံးသည် အောက်ပါအမိန့်တစ်ခုခုကိုလည်း ချမှတ်ရမည် -

(က) တည်ဆောက်ထားသည့် အဆောက်အအုံကို ဖျက်သိမ်းစေခြင်း ၊

(ခ) တိုးချဲ့ထားသည့် အဆောက်အအုံ သို့မဟုတ် ဝင်းခြံနယ်နိမိတ်ကို မူလအတိုင်း ပြန်လည် ပြုလုပ်စေခြင်း၊

(ဂ) ပုံသဏ္ဌာန်ပြောင်းလဲပြင်ဆင်ထားသည့် အဆောက်အအုံ သို့မဟုတ် မြေကို မူလ ပုံသဏ္ဌာန်အတိုင်း ပြုလုပ်စေခြင်း။

၃၀။ မည်သူမဆို ပုဒ်မ ၂၉ အရ ချမှတ်သည့် အမိန့်ကို လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်လျှင် ယင်းအမိန့်ကို လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်သည့်နေ့ အသီးအသီးအတွက် တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး ငွေဒဏ် ကျပ်တစ်သောင်းမှ ကျပ် တစ်သိန်းအထိ ချမှတ်ခြင်း ခံရမည်။

အခန်း (၁၁)

အထွေထွေ

၃၁။ (က) ပုဒ်မ ၂၂၊ ပုဒ်မခွဲ (ဃ) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်သည် ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ် ဒေသအတွင်းတွင် နိုင်ငံတော်၏ အကျိုးစီးပွားအလို့ငှာ ရေနံ၊ သဘာဝ ဓါတ်ငွေ့၊ ကျောက်မျက်ရတနာ သို့မဟုတ် ဓါတ်သတ္တုတူးဖော်ခြင်းနှင့် မသက်ဆိုင်စေရ။

(ခ) ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်ဒေသအတွင်းတွင် နိုင်ငံတော်၏ အကျိုးစီးပွား အလို့ငှာ ရေနံ၊ သဘာဝဓါတ်ငွေ့၊ ကျောက်မျက်ရတနာ သို့မဟုတ် ဓါတ်သတ္တုတူးဖော်ရန် အကြောင်းပေါ်ပေါက်လျှင် အစိုးရအဖွဲ့သို့ တင်ပြ၍ ခွင့်ပြုချက်တောင်းခံရမည်။

၃၂။ ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက်-

(က) အစိုးရအဖွဲ့သည် လိုအပ်သော နည်းဥပဒေများ၊ လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများကို ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။

(ခ) ဦးစီးဌာနသည် လိုအပ်သော အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်များကို ထုတ်ပြန် နိုင်သည်။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ ကျွန်ုပ်
လက်မှတ် ရေးထိုးသည်။

(ပုံ) သာအေး
ဝန်ကြီးချုပ်
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့